

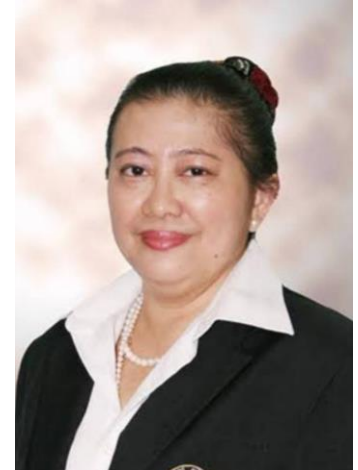

ประวัติย่อ

รองศาสตราจารย์อัจฉราพรรณ จรัสวัฒน์

(Assoc.Prof.Atcharapan Jaraswathana)

ตำแหน่ง: ที่ปรึกษา และ นักวิชาการอิสระ

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ.๒๕๒๒-๒๕๒๓ สำเร็จการศึกษาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาประวัติศาสตร์ และสาขาสังคมวิทยา มหาวิทยาลัยรามคำแหง เศรษฐศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- พ.ศ.๒๕๒๕ สำเร็จการศึกษาสังคมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาอาชญาวิทยาและงานยุติธรรม ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล (ศึกษาโดยทุนเรียนดีตลอดหลักสูตรฯ)
- พ.ศ.๒๕๓๖-๒๕๓๘ สำเร็จการศึกษานิติศาสตรบัณฑิต รัฐศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- พ.ศ.๒๕๓๕ Candidate for Ph.D. (Development Administration) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA) (ไม่จบการศึกษาโดยสมบูรณ์ มิได้ทำวิทยานิพนธ์จนเสร็จสิ้น เนื่องจากปัญหาสุขภาพ) โดยได้รับรางวัลรายงานยอดเยี่ยมระหว่างการศึกษา

ผลงานสำคัญ

- เป็นผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการภาครัฐ สถาบันมาตรฐานสากลภาครัฐแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ได้มีส่วนร่วมผลักดัน เพื่อกำหนดแนวทางพัฒนาคุณภาพ-มาตรฐานการจัดการภาครัฐ ซึ่งเป็นการวางแนวทางพัฒนา “คน” และ “ระบบ” ของการปฏิรูประบบราชการเมื่อ พ.ศ.๒๕๔๕ และรับผิดชอบด้านการสร้าง-ส่งเสริมจรรยาวิชาชีพในระบบราชการไทยของหน่วยงานกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย
- เป็นหัวหน้าคณะวิชาการและยุทธศาสตร์การจัดระเบียบสังคม (ในช่วง พ.ศ.๒๕๔๕-พ.ศ.๒๕๔๘) และบรรณาธิการ ผู้เรียบเรียงสารัตถะในการตีแผ่สถานการณ์สังคมในยามค่าคืน และนำไปสู่นโยบายเพื่อการป้องกันอาชญากรรมโดยเฉพาะยาเสพติด ป้องกันเด็กและเยาวชนจากอบายมุขและเป็นหนังสือที่ถูกกล่าวขวัญมากที่สุดของสื่อมวลชนและสังคมในช่วงเวลานั้น
- เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสวัสดิการสังคม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พ.ศ.๒๕๔๘-ปัจจุบัน เพื่อการพัฒนาบุคลากรและพัฒนามาตรฐาน ระบบ และกลไกการปฏิบัติงานของสถานสงเคราะห์ และองค์การสวัสดิการสังคม (พ.ศ.๒๕๔๗ จนถึงปัจจุบัน)
- ผลงานเรื่อง Thai Civil Society A Democratic Vision for the Criminal Justice Agencies: Toward a New Paradigm เสนอต่อที่ประชุม Thailand-Unafei เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๔๒ ได้เสนอแนวความคิดใหม่เป็นครั้งแรกในเรื่องความเชื่อมโยงตามระบอบประชาธิปไตย ความยุติธรรม บทบาทของประชาสังคม ชุมชน เอกชน ในกระบวนการยุติธรรม โดยเฉพาะการให้ความสำคัญต่อสิทธิใน

กระบวนการยุติธรรม และให้ความสำคัญต่อการมีหลักประกันเรื่องสิทธิในกระบวนการยุติธรรมของคนยากจนและผู้ด้อยโอกาส เพราะคนทุกคนต้องได้รับความยุติธรรมโดยเท่าเทียมกันอย่างสมดุลและเป็นรูปธรรม และผลงานที่ได้รับการรายงานในที่ประชุมขององค์การสหประชาชาติ

- ผลงานเรื่อง **ความยุติธรรมกับการปฏิรูปประเทศไทย พ.ศ.๒๕๓๓** นำเสนอต่อคณะกรรมการปฏิรูปแห่งประเทศไทย ๒๕๕๓ โดยมีสาระสำคัญคือ การปฏิรูปประเทศไทยให้เกิดความยุติธรรม ต้องแก้ไขปัญหาหลักคือให้ความยุติธรรมทางกฎหมายควบคู่ความยุติธรรมทางสังคม โดยความยุติธรรมทางกฎหมายต้องยึดหลักนิติธรรม และความยุติธรรมทางสังคม ยึดหลักเมตตาธรรม โดยเฉพาะกับคนยากจนและคนด้อยโอกาส ให้ “ความยุติธรรม” มีความเป็นรูปธรรมในมิติต่างๆ ของการพัฒนาประเทศ เพื่อสร้างความมั่นคงของตัว “คน” และ “สังคม”
- ผลงานด้าน “ยุติธรรมชุมชน” โดยเป็นผู้ร่วมทำวิจัย, สัมภาษณ์, เพื่อรวบรวมประเด็นและความเป็นไปได้ในกลุ่มบุกเบิก และนำร่องในการปฏิบัติในชุมชน ๑๖ ชุมชน ๘ จังหวัด จาก ๓๔ ชุมชน ใน ๘ จังหวัด และกรุงเทพมหานคร และด้าน “ยุติธรรมสมานฉันท์” นำร่อง โดยเป็นหัวหน้าในชุดในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านยุติธรรมสมานฉันท์ ของกระทรวงยุติธรรม อย่างต่อเนื่อง ทั้งยังขยายผลสู่การปฏิบัติงานภาคปฏิบัติไปสู่ “ตำรวจชุมชน”
- ผลงานเรื่อง **การสร้างและพัฒนา “คน” ยุติธรรม** ที่นำเสนอใน Thai Criminal Justice Reform Forum พ.ศ.๒๕๕๔ โดยนิยามความหมายของคนปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม คือ “คนยุติธรรม” ที่ต้องเป็น “คนดี มีคุณธรรม มีความยุติธรรม” เป็นมืออาชีพ มีจิตสำนึกรับผิดชอบ เป็นวิศวกรสังคมที่ช่วยเติมเต็มช่องว่างของ “กฎหมาย” ทำให้กฎหมายสอดคล้องกับ “ความยุติธรรมทางสังคม” ต้องสร้างระบบ “ยุติธรรมนิยม” การผลิตนักกฎหมาย ต้องให้ความสำคัญต่อการบ่มเพาะคุณธรรมจริยธรรมของนักกฎหมายให้ละลายชั่วกัฏวาท สำนึกรักความยุติธรรม

รางวัล

- พ.ศ. ๒๕๕๘ รางวัลอาจารย์ตัวอย่าง ในสาขาสังคมศาสตร์ เป็นคนแรกของมหาวิทยาลัยมหิดล
- พ.ศ.๒๕๕๐-ปัจจุบันเป็นที่ปรึกษางานวิจัยของนักวิจัยรุ่นใหม่ และคณะวิจัยต่างๆ เป็นผู้พิจารณาบทความเพื่อพิมพ์สู่สาธารณะทางด้านกระบวนการยุติธรรม รัฐประศาสนศาสตร์ และสังคมศาสตร์
- พ.ศ.๒๕๓๘ ได้รับรางวัลบทความเรื่อง **ขอบข่ายของรัฐประศาสนศาสตร์ในทศวรรษหน้า** รองชนะเลิศด้านรัฐประศาสนศาสตร์ ในโอกาสครบรอบ ๔๐ ปี คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (โดยไม่มีผู้ได้รับรางวัลชนะเลิศ)
- พ.ศ.๒๕๔๐ หนังสือวิชาการเรื่อง **การพัฒนาและส่งเสริมการสร้างจรรยาวิชาชีพสำหรับระบบราชการไทย** ได้รับคัดเลือกเป็น ๑ ใน ๑๐ ผลงานดีเด่น เนื่องในโอกาสปีแห่งการปฏิรูประบบราชการไทย ของคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการไทย สำนักนายกรัฐมนตรี
- พ.ศ.๒๕๔๒ ผลงานวิจัยเรื่อง **ทิศทางการพัฒนาระบบงานยุติธรรมกับการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม** ได้รับรางวัลประจำปีจากสภาวิจัยแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ โดยเป็นผู้วิจัยหลัก (หัวหน้าโครงการวิจัยคือรองศาสตราจารย์ ดร.กมลทิพย์ คติการ)
- พ.ศ.๒๕๔๓ หนังสือวิชาการเรื่อง **ระบบมาตรฐานสากลของประเทศไทยด้านการจัดการและสัมฤทธิ์ผลของงานภาครัฐ** ได้รับการคัดเลือกจากสถาบันที่ปรึกษาเพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพในระบบราชการ เพื่อ

เป็นเครื่องมือประกอบในการส่งเสริมประสิทธิภาพระบบการจัดการหน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศ และได้รับการสนับสนุนการพิมพ์เผยแพร่โดยมูลนิธิคอนรอต อาร์เนาว์

งานวิจัย

เป็นหัวหน้าโครงการวิจัย และผู้วิจัยหลัก ๒๓ เรื่อง และผู้วิจัยรอง ๗ เรื่อง งานวิจัยส่วนมากครอบคลุมด้านการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ให้กับส่วนราชการต่างๆ และแผนแม่บทด้านกระบวนการยุติธรรม การพัฒนาการบูรณาการและการสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนต่อกระบวนการยุติธรรมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ นโยบายอาญา การพัฒนาระบบงานของหน่วยงานกระบวนการยุติธรรม และเป็นหัวหน้าโครงการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความสมานฉันท์และสันติวิธีแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๖๓-พ.ศ.๒๕๕๗) และการศึกษาการบริหารจัดการงานคุ้มครองผู้บริโภคของกลุ่มประเทศอาเซียน

สร้างสถาปัตยกรรมทางความคิด

ผลงานวิจัยทุกเรื่องได้ผลักดันและส่งเสริมการพัฒนา โดยเฉพาะด้านงานยุติธรรมในหน่วยงานกระบวนการยุติธรรมอย่างเป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่องมากกว่า ๒๐ ปี ซึ่งมีลักษณะนำไปสู่การปฏิบัติงานจริงและเกิดผลสำคัญต่อการพัฒนาระบบ กลไก และแนวปฏิบัติในการทำงาน และนำมาประยุกต์กับการเรียนการสอนให้เห็นความเชื่อมโยงระหว่างผลการวิจัยที่สามารถลดช่องว่างระหว่างทฤษฎีและการปฏิบัติ ซึ่งให้เห็นความเป็นศาสตร์ของสังคมศาสตร์ในเชิงประจักษ์โดยมีห้องทดลองคือ หน่วยงานราชการ องค์กร ชุมชน และประชาชนพัฒนาปรับปรุงจนมีความต่อเนื่องในการพัฒนาตามปัจจุบันกาล

ผลงานวิจัยได้สร้างสถาปัตยกรรมทางความคิด เกิดมุมมองความรู้ใหม่ๆ ด้านระบบราชการ และกระบวนการยุติธรรม ได้แก่ การพัฒนาจรรยาวิชาชีพในระบบราชการ การให้ความสำคัญต่อสิทธิในกระบวนการยุติธรรมและการให้ความสำคัญต่อหลักประกันให้คนจนและคนด้อยโอกาส เพื่อให้มีโอกาสเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม เช่น การมีกองทุนยุติธรรมสำหรับคนยากจนและคนด้อยโอกาส การสร้างและพัฒนา “คน” โดยกระบวนการยุติธรรมให้เป็นวิศวกรทางสังคม เป็นคนดีมีคุณธรรม มีความยุติธรรม และมีระบบ “ยุติธรรมนิยม” การใช้ความยุติธรรมทางกฎหมายควบคู่กับความยุติธรรมทางสังคม และปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมด้วยแนวทางยุติธรรมทางเลือก (Alternative Justice) คือ ยุติธรรมชุมชน และยุติธรรมสมานฉันท์ และใช้แนวทางสันติวิถี (Peace Life) และสันติยุติธรรม (Just Peace) เพื่อการแก้ไขปัญหาในจังหวัดชายแดนภาคใต้

คตินิยมในการทำงาน

ตามธรรมชาติแล้วมนุษย์ทุกคนล้วนต้องการ “ความยุติธรรม” ในชีวิตการทำงานก็เช่นกัน ถ้ามีความยุติธรรมในหัวใจ ควบคู่กับการมีจรรยาวิชาชีพของความเป็นอาจารย์ ที่ไม่ฉกฉวยความรู้จากต่างประเทศมาใช้สอนหรือวิจัยอย่างฉาบฉวย แต่ต้องถ่วงถ่วงรอบคอบก่อนการสอนและการบรรยาย ต้องเคารพแหล่งที่มาของข้อมูล ยอมรับและให้โอกาสนักศึกษาในการแสดงความคิดเห็น ต้องแยกแยะองค์ความรู้จากการค้นคว้า และความเห็นส่วนตัว มีจิตสำนึกในความเป็นอาจารย์ผู้ให้ความรู้ ให้สติและปัญญา ทำตนให้มีธรรม และมีความยุติธรรม ตรงไปตรงมาโดยไม่เสื่อม และยังได้รับรางวัลอาจารย์ตัวอย่างต้นแบบบุคคลแรกในสายสังคมศาสตร์ (ปัจจุบันยังไม่มีผู้ได้รับรางวัลเป็นบุคคลที่สอง) ซึ่งการได้รับเกียรติให้ได้รับรางวัลดังกล่าว

แรงบันดาลใจ

ด้วยความเมตตาของคุณต่อสถาบันการศึกษาที่มีพระคุณ จึงนำปณิธานของสถาบันมาเป็นแรงบันดาลใจคือ ขอให้ถือประโยชน์ส่วนตนเป็นที่สอง ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง ก่อเกิดแรงบันดาลใจในการทำงาน อีกทั้งการเป็นนักศึกษาทุนของมหาวิทยาลัยมหิดลในขณะศึกษาในระดับปริญญาโท ในสาขาอาชีววิทยาและงานยุติธรรม ยิ่งเป็นรากฐานของแรงบันดาลใจที่เป็น “ผู้ให้” มากกว่า “ผู้รับ” และ “มีความยุติธรรม” ด้วยการ “เป็นอาจารย์ที่รักความยุติธรรมต่อเพื่อนมนุษย์” ทั้งมีปณิธานที่จะสร้างความยุติธรรมที่เท่าเทียมกันในทุกชนชั้น ชนรุ่น และทุกเพศวัย แก่สังคมไทยแบบสันติ トラบเท่าที่ยังมีลมหายใจ

ติดต่อประสานงาน:

เรือเอกหญิง จิตรราภรณ์ จิตรธร
ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
62 ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
ถ.วิภาวดีรังสิต แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400
โทร 022770696
Fax 02 277 0696, 02 277 4300
E-Mail: SSC.COMMAND@GMAIL.COM

Edited: Feb 16, 2021